KYSTVERKMUSEA
Årsrapport 2019

KYSTVERKMUSEA

Lindesnes | Jæren | Sunnmøre | Lofoten | Finnmark

Visjon

Kystverkmusea skal være et fyrtårn med karakter!

INNHOLD

Visjon	3
Hvem og hva er Kystverkmusea?	4
Kystverkmuseas prosjekter	5
Samarbeid med andre organisasjoner/institusjoner	8
Internasjonalt samarbeid	9
LOS300	10
Hjemmesida og sosiale media	10
Fordeling av frie prosjektmidler 2019	11
Besøk	11
Museumsskipet M/S Gamle Oksøy	12
Forvaltning, drift og vedlikehold	14
Forsking og dokumentasjon	16
Formidling	18
Fornying	22
Forankring	24
Årshjul 2019	27

Hvem og hva er Kystverkmusea?

Kystverkmusea er navnet på Kystverkets etatsmuseum, som ble etablert i 2008. Opprettelsen av Kystverkmusea er basert på et faglig, økonomisk og organisatorisk samarbeid mellom Kystverket som statlig fagdirektorat og fem selvstendige museumsinstitusjoner:

- Lindesnes fyrmuseum
- Jærmuseet
- Musea på Sunnmøre
- Museum Nord
- Museene for Kystkultur og gjenreisning i Finnmark

De fem museene skal til sammen fylle de nasjonale og regionale funksjonene knyttet til rollen som Kystverkets etatsmuseum.

De fem institusjonene danner således et nasjonalt, faglig nettverksmuseum, som skal ha hele landet og hele Kystverkets virkefelt som arbeidsområde, dvs. hele den maritime infrastrukturen i form av:

- Fyr- og merketjenesten
- Havner og farleder
- Lostjenesten
- Moderne trafikkovervåking
- Miljø- og sikkerhetsberedskap

Kystverkmuseas rolle som etatsmuseum er basert på et samarbeid mellom fem selvstendige institusjoner. Likevel skal en tilstrebe en størst mulig samordning av aktivitetene, både ved å utarbeide felles strategi- og plandokumenter, og gjennom de tilskudds- og ytelsesavtaler som hvert år inngås mellom de enkelte museene og Kystverket.

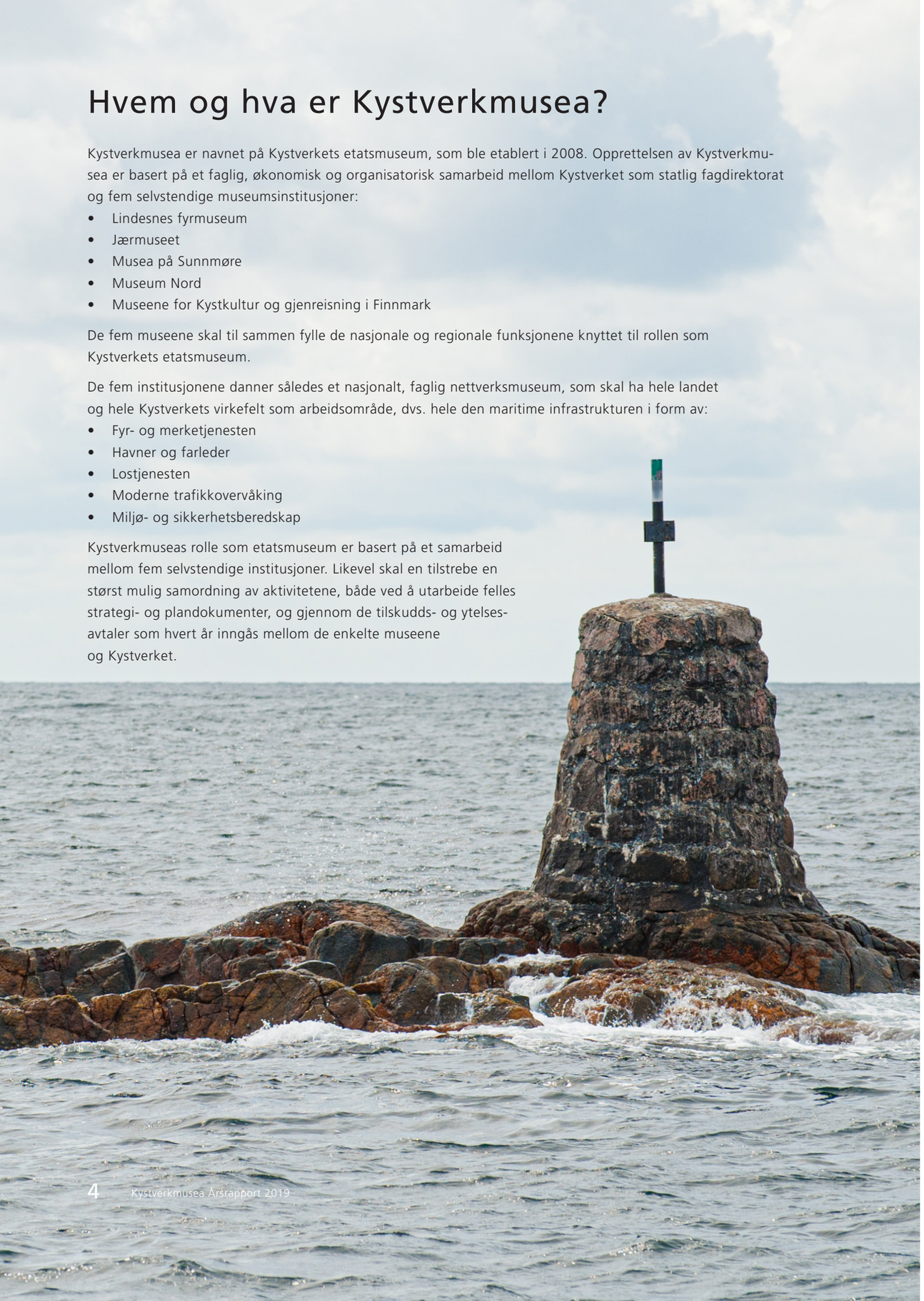

Kystverkmuseas prosjekter

Årene etter Kystverkmuseas etablering har vært preget av stor aktivitet, og formidlingsprosjekter har vært prioritert.

Prosjekter i Kystverkmuseas regi:

- I 2009 ble det ansatt egne museumsfaglige i alle avdelingene.
- Tokt med M/S Gamle Oksøy i Kulturminneåret 2009 langs hele norskekysten.
- Nytt museumsbygg i Dalsfjord ble planlagt og stod ferdig i november 2011. En fast utstilling om Fyrvesenet og fyrbyggerne ble åpnet i 2012.
- www.kystreise.no, www.kystreise.no, en digital formidlingsplattform ble utviklet av Kystverkmusea til grunnlovsjubileet i 2014.
- Flåværleiaprosjektet. Formidling og dokumentasjon av et av de utvalgte områdene i Landsverneplan for maritim infrastruktur.
- Oppfølging av Kystverkets forvaltningsplanarbeid. Deltagelse i arbeidet med verneplaner for fredete fyr i statlig eie.
- "Formidling på fredete fyrstasjoner". Kystverkmusea har hatt ansvaret for skilting av 50 fyrstasjoner langs kysten i prosjektet "Formidling på fredete fyrstasjoner». 2015-2017
- Kystverkmusea har overtatt fartøyet M/S Gamle Oksøy. Det er etablert en venneforening og en fast utstilling om bord.
- I bokserien Kystens veivisere er det utgitt fem bøker.
- Utvikling av utstillinger på de ulike avdelingene: havneutstillingen "Stein på stein", "Frå varde til VTS" om navigasjonshjelpemidler, losutstillingen "Vel i havn", "Fra hav til havn" og utstilling "Støpejernstårnene".
- Sommeren 2018 ble det gjennomført tokt med M/S Gamle Oksøy i Vesterled; Orknøyene, Færøyene, Island og Shetland.
- Sommer 2019 var M/S Gamle Oksøy på tokt langs det meste av norskekysten for å møte lokale samarbeidspartnere og arrangører til losjubileet LOS300.
- M/S Gamle Oksøy har de siste årene deltatt på Arendalsuka og vært møtested for Museumsforbundet.
- Det siste året har Kystverkmusea utviklet forsknings- og formidlingsprosjektet "Los 2020".
- Utstilling på www.kystverkmusea.no om gjenoppbyggingen av fyrene i Finnmark etter 2. verdenskrig.

Intern arbeidsdeling i Kystverkmusea

Arbeidsområdet til etatsmuseet omfatter hele landet og hele etatens virkefelt. For å gjennomføre arbeidet har en valgt en delvis geografisk og delvis tematisk ansvarsfordeling mellom de fem "avdelingene". Man har tilstrebet et mest mulig hensiktsmessig forhold mellom de enkelte museene og Kystverkets respektive regionskontor.

Lindesnes Fyrmuseum

LINDESNES FYR

Lindesnes fyrmuseum er organisert som en stiftelse. Den har, ved siden av museumsvirksomheten, som målsetting å bevare den fredede fyrstasjonen på Lindesnes og legge forholdene til rette for de mange besøkende i området. Stiftelsen er et selvstendig museum, som ikke mottar driftstilskudd fra Kulturdepartementet og derved heller ikke har vært organisatorisk berørt av den nasjonale museumsreformen.

Lindesnes fyrmuseum skal fungere som koordinerende ledd i Kystverkmusea, og ha hovedansvaret for kontakten med fagetaten. Som koordinerende ledd skal museet ivareta helhetsperspektivet i Kystverkmuseas virksomhet og ivareta forholdet til andre nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere.

Lindesnes fyrmuseum skal også ha et spesielt ansvar for vern og alternativ bruk av etatens kulturminner i samarbeid med kompetansesenteret for eiendom og kultur i Kystverket Sørøst.

Jærmuseet

Stiftinga Jærmuseet er regionmuseum for kommunene Randaberg, Sola, Sandnes, Gjesdal, Klepp, Time og Hå, samt regionalt vitensenter for Sør-Vestlandet.

Jærmuseet er en vitenskapelig institusjon som skal dokumentere Jærregionens historie gjennom innsamling, bevaring, forskning og formidling. Museet skal fremme interessen for kunnskap, utdanning, forskning og kompetansebygging i regionen og særlig stimulere barn og unges interesse for teknologi og naturvitenskap, utforskertrang og samfunnsengasjement.

Tungenes fyr representerer Jærmuseet i Kystverkmusea. Tungenes fyr har i etatsmuseet et spesielt ansvar for forskning, dokumentasjon, formidling og bevaring av Kystverkets los- og trafikksentralhistorie. I tillegg har Jærmuseet avdelingen Varden sjøredningsmuseum som formidler historien om sjøredningstjenesten i Rogaland.

JÆRMUSEET

Musea på Sunnmøre

Stiftinga Sunnmøre Museum

Musea på Sunnmøre (Mupsu) er et konsolidert museum bestående av tre avdelinger.

I Musea på Sunnmøre har Dalsfjord Fyrmuseum det daglige ansvaret for oppgaver knyttet til Kystverkmusea. Dalsfjord Fyrmuseum har et eget museumsbygg og utstilling om Fyr- og merkevesenet. Dalsfjord Fyrmuseum har en omfattende gjenstand- og fotosamling.

Andre avdelinger med fokus på kystkultur er Herøy Kystmuseum (kystkultur, fartøy, Flåværleia), Godøy kystmuseum (loshistorie), Aalesund Museum (fiskeri og los) og Sunnmøre Museum/ Borgundgavlen (fartøy og middelalder).

I Kystverkmusea har Musea på Sunnmøre et faglig fokus på Fyr- og merkevesenet.

Museum Nord

MUSEUM NORD
Lofotmuseet

Museum Nord er en konsolidert museumsenhet organisert som en stiftelse som strekker seg over de geografiske regionene Vesterålen, Lofoten, Ofoten og deler av Salten. Museet har i dag 21 avdelinger.

Museum Nord har som målsetting å drive innsamling, dokumentasjon, forskning og formidling av kultur- og naturhistorie fra sin region, og samtidig være et kompetansesenter for museal virksomhet i sitt område.

Museum Nords funksjon som etatsmuseum for Kystverket er primært lagt til avdelingene Lofotmuseet, Andenes museum og Hurtigrutemuseet. I etatsmuseet har Museum Nord spesielt et museumsfaglig ansvar for Kystverkets virksomhet knyttet til fiskerihavner.

Museene for kystkultur og gjenreisning (MKGF)

MUSEENE FOR KYSTKULTUR
& GJENREISNING I FINNMARK
IKS

MKGF er en konsolidert museumsenhet med virksomhet i kommunene Hammerfest, Måsøy, Nordkapp, Gamvik, Lebesby, Kjøllefjord og Berlevåg. Administrasjonen er plassert i Honningsvåg. Finansieringen er delt mellom vertskommuner, fylkeskommune og departement.

Enheten arbeider overgripende med fiskerihistorie og kystkultur i Norges nordligste region. Utviklingen etter brenningen av Finnmark i 1944 vies særlig oppmerksomhet. Den etniske dimensjonen og endringene i fiskerienes forvaltning og teknologi er andre sentrale perspektiver.

Samarbeid med andre organisasjoner/institusjoner

Kystverkmusea samarbeider med de maritime museumsnettverkene: Nettverket for sjøfartsmuseum og Nettverket for fiskeri og kystmuseer.

På nasjonalt nivå har Kystverkmusea gjennom en årrekke hatt et nært samarbeid med de frivillige organisasjonene som er engasjert i arbeidet med bevaring og alternativ bruk av fyr.
Disse organisasjonene er:

- Norsk Fyrhistorisk Forening
- Forbundet KYSTEN
- Norsk forening for fartøyvern
- Den Norske Turistforening
- Friluftsrådenes landsforbund.

Med jevne mellomrom avholder Kystverket kontaktmøter med organisasjonene og andre leietakere. Kystverkmusea deltar også på disse samlingene. I tillegg er det en varierende grad av samarbeid mellom de enkelte Kystverkmusea og de lokale aktørene på fyr.

Internasjonalt samarbeid

Hvert enkelt fyr er et ledd i et verdensomspennende nettverk av navigasjonshjelpemidler.

Fyrene er således en del av verdensarven som krever samarbeid over landegrensene for å ivaretas. Utfordringene knyttet til teknologisk utvikling, automatisering og avbemanninger i hovedsak de samme over hele verden, og Norge kan ha mye å tjene på å utveksle erfaringer med andre land. Samtidig er det behov for et internasjonalt formidlingssamarbeid som nettopp retter fokus på fyrene som global kulturarv og internasjonale kulturminner.

I 2019 har Kystverkmusea besøkt og opprettholdt kontakt med tilsvarende museumsinstitusjoner i Nederland, Frankrike og Danmark.

LOS300

I 2020 er det 300 år siden lostjenesten for første gang fikk en overordnet statlig organisering i Norge. Kystverkmusea tar ansvar for organisering av losjubileet.

LOS300 består av tre delprosjekt:

1. Forskingsprosjektet Los 2020 i samarbeid med Bergens Sjøfartsmuseum, Museum Stavanger og Høgskulen i Volda. Prosjektet skal resultere i en fagfellevurdert artikkelsamling. Forskningsprosjektet er støttet av Kulturrådet.
2. Arrangement i samarbeid med Kystverket, samt museer, lag og foreninger langs hele kysten
3. Ny losutstilling på alle Kystverkmuseas avdelinger.

LOS300 var hovedsatsingen til Kystverkmusea i 2019 og arbeidet fortsetter i 2020.

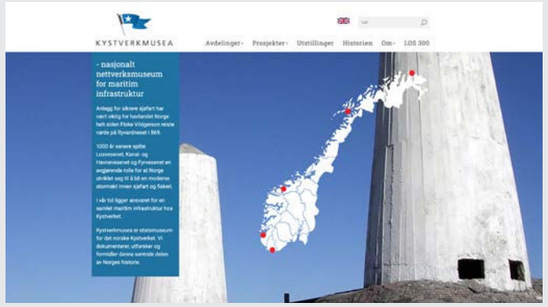

Hjemmeside og sosiale media

Hovedmålet med hjemmesiden **www.kystverkmusea.no** er å gi nettverksmuseet et stabilt og ryddig hjem på internett som formidler hva Kystverkmusea er, hvordan etatsmuseet er organisert, om fellesprosjekter og annet faglig arbeid. Markedsføring av besøksmål, arrangementer o.l. foregår primært på andre plattformer som facebook.

For losjubileet LOS300 er det opprettet en egen logo og en egen temaside under hjemmesiden.

LOS 300

LOSTJENESTEN 1720 - 2020

Fordeling av frie prosjektmidler 2019

Etter innstilling fra direktørene i Kystverkmusea, vedtok styret ved Lindesnes fyrmuseum følgende fordeling av Kystverkmuseas prosjektmidler for 2019:

Tiltak	Beløp
Los 2020*	400 000,-
Studietur	100 000,-
Boka fyrhagene	85 000,-
Sommertokt M/S Gamle Oksøy	300 000,-
Utvikling av kystreise.no	100 000,-
Skanning av kildemateriale	50 000,-
Digitalutstilling i forbindelse med gjenreisningen av Finnmark	100 000,-
Jubileumsfilm	60 000,-
Produksjon av Kystverkmusea flagg	20 000,-
Gjenstående, ikke fordelt	104 687,-
Tildelt i midler for 2019	1 319 687,-
Gjenstående fra 2018 - overføres LOS 2020	95 000,-
Totalt Los 2020 i 2019, inkludert Los 2020*	495 000,-

Besøk

Samlet har Kystverkmusea et nasjonalt nedslagsfelt. Her er oversikten over de registrerte besøkstallene ved Kystverkmuseas avdelinger i 2019:

Museum	Antall
Lindesnes fyrmuseum	84 315
Lofotmuseet/Andøymuseet	21 313
Tungenes fyr	17 382
Slettnes fyr/Berlevåg havnemuseum	5 789
Dalsfjord fyrmuseum/Fiskerimuseet	9 628
M/S Gamle Oksøy	1 136
Samlet besøkstall Kystverkmusea	139 563

Museumsskipet MS Gamle Oksøy

Aktivitetene for Gamle Oksøy i 2019 startet allerede 3. januar. Gamle Oksøy ble brukt til los-opplæring for nye los-aspiranter på strekningen fra Sirevåg til Kristiansand. I løpet av sommeren og ut september ble Gamle Oksøy tidvis brukt til los-opplæring både i Oslofjorden i området mellom Sarpsborg/Fredrikstad og Drammen, og i området Sirevåg-Kristiansand.

Gamle Oksøy ble våren 2019 også brukt som skoleskip. Det ble gjennomført tre turer til Danmark og en tur der man underveis til Danmark fikk motorproblemer og måtte taues hjem av det danske Søheimevernet.

Skipet deltok i Mandal ved avdukingen av det nye krigsseilermonumentet den 8. mai.

Søndag 2. juni ble arrangementet "Turist i egen by" gjennomført i Kristiansand Gamle Oksøy fungerte som rutebåt mellom byen og Bredalsholmen/Hestmanden. Denne båtturen er et veldig populært tiltak.

I slutten av juni ble skipet brukt i oppkjøring av leia i forbindelse med Kystverkets nye merking.

Sommerens tokt startet 8. juli. Målet var å besøke kystlag og museer for forberedelse til neste års LOS jubileum. Første stopp var Farsund med Kaperdagene, deretter gikk det slag i slag til Trondheim og fire dager med Forbundet Kystens landsstevne. Etter dette fortsatte toktet videre nordover langs Nordlandskysten, over Vestfjorden til Lofoten, opp Raftsundet, rundet Hinnøya, og så sørover igjen gjennom Tjeldsund. Det ble mange spennende og hyggelige besøk hele veien sydover helt til Høllen i Søgne, og så tilbake til Mandal.

Etter Mandal og skalldyrfestivalen var skipet i Arendal og Arendalsuka. Gamle Oksøy fungerte godt både som hotell og arrangementslokale, nå også med solseil på båtdekk.

13. september startet andre tokt for å besøke kystlag og museer for forberedelse av LOS300, denne gangen seilte Gamle Oksøy østover der det ble besøk ved mange havner langs Skagerakskysten og på begge sider av Oslofjorden inn til Oslo.

Skipet ble etter dette brukt til flere mindre aktiviteter frem til 28.september da skipet gikk i vinteropplag på fast plass på Bredalsholmen. På grunn av reparasjonsarbeid, måtte Gamle Oksøy forhales til Marvika 11. desember og ble liggende der ut året.

I løpet av året 2019 har Gamle Oksøy:

- Besøkt 93 havner
- Registrert 1 136 besøkende om bord
- Seilt ca 4 200 nautiske mil

FORVALTNING, DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Felles tiltak

Registrering og digitalisering
I Digitaltmuseum.no har Kystverkmusea 3867 publiseringer, derav 3521 fotografier og 346 gjenstander. Publiseringene i Digitaltmuseum.no har sitt utgangspunkt i ferdig registrerte objekt i databasen Primus. I Kystverkmuseas egen digitale foto- og filmarkiv (DAM) er det i 2019 lagt inn 36 nye bilder. Flertallet av de nye registreringene er fyr og fyrlykter på Sunnmøre.

Oppfølging av overordnete planer
Kystverkmusea har bidratt til oppfølging av Landsverneplan for maritim infrastruktur. Foruten de fredete fyrstasjonene, har Kystverket oppført 21 andre fredete anlegg i planen. I 2019 har Kystverket, i samarbeid med Kystverkmusea, utarbeidet forvaltningsplaner for de aktuelle objektene.

Kystverket har ledet arbeidet med forvaltningsplaner for fyrstasjoner i statlig eie. Kystverkmusea bidro i 2019 med historiske tekster til forvaltningsplanene for følgende fyrstasjoner: Torsvåg fyr, Terningen fyr, Erkna fyr og Stavneset fyr.

Tiltak Lindesnes fyrmuseum
- Sjøbua har fått nytt panel, eternitplater er fjernet. I 2020 vil taket bli dekket med "beverhaletakstein".
- Fjellhallens audiovisuelle anlegg/utstyr er rustet opp.
- Lagerkapasiteten er økt.

Tiltak Tungenes fyr
- Sjøbruksmuseet fikk ny utvendig kledning og nye vinduer. Bygget ble senere ryddet for gjenstander for å klargjøre til ny utstilling.

Tiltak Dalsfjord fyrmuseum
- Kvikksølvsanering i fyrlinse på Dalsfjord Fyrmuseum.
  Fyrlinsen har opprinnelig blitt benyttet på Gjæslingane fyr.

Tiltak Museum Nord
- I august 2019 var det byggestart på det nye Hurtigrutemuseet.
  Museet skal etter planen åpne sommeren 2020.

Tiltak MKGF
- Oppussing og innredning av fire gjesterom og kafélokaler i kafébygget på Slettnes fyr.
- Opprydding i Fyrmesterbolig på Slettnes fyr.
- Søknad om prosjektstøtte 2020 fra Norsk Fyrhistorisk Forening for oppussing av kafé bygget på Slettnes fyr ble sendt 25.10.2019
- Restaurering av sveisebua i Berlevåg: skiftet de siste gamle vinduene.
- Skrapet og malt pramhuset.
- Fått laget to nye skilt til Kulturminneløypa Molobygging (skadet ved brøyting).

FORSKNING OG DOKUMENTASJON

Felles tiltak

Forskningsprosjektet Los 2020 utgjør en av tre hoveddeler i LOS300-prosjektet. Kystverkmusea med Jærmuseet i prosjektledelsen har utarbeidet et loshistorisk forskningsprosjekt. Samarbeidspartnere i prosjektet er Høgskulen i Volda, Bergen Sjøfartsmuseum og MUST Stavanger museum. Kulturrådet har gitt prosjektet en treårig støtte.

I 2019 ble det gjennomført to skriveseminar med prosjektdeltakerne, i Volda i januar og i Bergen i oktober. Bidragsyterne skal levere hver sin vitenskaplige artikkel til det som skal utgjøre en artikkelsamling. Dette er samlingens foreløpige disposisjon:

1. Opprettelsen og organisering av losvesenet i 1720. Artikkelen skal gi et svar på hva som lå til grunn for initiativet for en statlig organisert lostjeneste og hvordan organiseringsarbeidet ble utført. Artikkelen vil dessuten vise hvordan organiseringen av lostjenesten samsvarte med utøvelsen av andre statlige oppgaver på samme tid.

2. Runde losstasjon gjennom eit langt hundreår. Artikkelen vil vektlegge losing på 1800-tallet, men med et lite tilbakeblikk på 1700-tallet og vil munne ut i de første tiårene av 1900-talet da felleslosing, dekksbåtar, motor, radar og radio ble vanlig. Lospatent fulgte i mesteparten av perioden visse gårder der en gjerne var loser gjennom generasjoner. Hvordan konkurransen artet seg mellom losene før felleslosingen vil bli tatt opp.

3. Kystlos – gjennom ulike vilkår, 1900-1948. Utvikling av lostjenesten i første halvdel av 1900-tallet. Fokus på kystlosing, dvs. hovedsakelig loser som jobbet på skip i fast rute langs kysten og som fra 1908 var underlagt separate lovbestemmelser. Artikkelen ser da også på hvordan kystlosing skilte seg fra statsansatte loser. Begge grupper ble underlagt en felles loslov i 1948.

4. Losing under andre verdenskrig. Lostjenesten under andre verdenskrig er lite belyst. Artikkelen vil vise hvordan losene havnet i et kryspress, der de ble tvunget til å jobbe for en fremmed okkupasjonsmakt.

5. Overgang fra sportler til regulativlønn. 1948-1981. Losene ble fra 1720 og helt fram til 1981 lønnet helt eller delvis i sportler. Dette var en direktebetaling for offentlige tjenester som stort sett ble avviklet i løpet av 1800-tallet. Losene beholdt denne lønnsordningen, og den utviklet seg utover 1900-tallet til å bli en sjelden statlig akkordlønn. Det spesielle lønnsystemet forutsatte en bestemt organisering av lostjenesten, denne organiseringen ble etter hvert lite effektiv for arbeidsgiver.

6. Kursboka er mi loshistorie. Losutdanningen og utøvelsen av losyrket har beholdt en del særtrekk i 300 år. Tjenesten har hele tiden gått ut på å tilby farvannskunnskap for å sikre sikre trygg seilas. Losutdaninngen og og eksaminasjonen innebærer å huske seilas gjennom bestemte farvann, uten hjelpemidler. Losene har over tid utviklet minneteknikker for å memorere farvann. Kursboka, der losene noterer egne huskeregler for, og beskrivelser av, farvannet har stått sentralt både i utdanningen og utøvelsen av losyrket.

Artikkelsamlingen skal i tillegg ha et innledningskapittel som gir en kort presentasjon avhovedtrekkene i loshistorien siden 1720, overordnet problemstilling, og begrepsavklaringer.

Tiltak Lindesnes fyrmuseum

- Arbeid med los- og fyrhistorie.
- Bidratt med tekster til forvaltningsplaner og bok om Møkkalasset fyr.
- Redaksjonsarbeid "Norske fyrstasjoner – Besøksfyr langs hele kysten".

Tiltak Tungenes fyr

- Prosjektleder og artikkelforfatter forskning LOS 2020.

Tiltak Dalsfjord fyrmuseum

- Deltagelse i Los 2020.
- Registreringer av kulturminner i forbindelse med Kystreise.no. 36 bilder ble publisert i 2019.
- Bidratt med befaring og tekster til forvaltningsplanene for Terningen, Erkna og Stavneset fyr.

Tiltak Museum Nord

- Arbeid med loshistorie knyttet til LOS300.
- Arbeid med havne-, los- og fyrhistorie knyttet opp til utvikling av nye utstillinger til Hurtigrutemuseet. Det er etablert en arbeidsgruppe i Museum Nord med variert historiefaglig kompetanse som utvikler tekster og innhold til utstillingene.

Tiltak MKGF

- Kartlegging og dokumentasjon av skipsradiosamlingen i samarbeid med Kystverket og to nederlandske radioamatører i Berlevåg (oljeboden)
- Prosjektledelse i Kulturminneplanarbeid for Berlevåg kommune. Sammenfatning av Berlevågs kulturhistorie.
- Kulturminneplanseminar på Berlevåg Havnemuseum i samarbeid med Ffk.
- Kartlegging og dokumentasjon om Finnkongkeila

FORMIDLING

Felles tiltak

I 2019 i arbeidet Kystverkmusea først og fremst med følgende fellesprosjekt:

- Utstilling på www.kystverkmusea.no om gjenoppbyggingen av fyrene i Finnmark etter den 2. verdenskrig.
- Tokt med M/S Gamle Oksøy opp til Stokmarknes og i Sør Øst for å knytte kontakter og forberede for det nasjonale Losjubileet i 2020.
- Kort film om los produsert
- Kort film om Kystverkmusea produsert.
- Utstilling om bord på M/S Gamle Oksøy.

Samarbeid med Fyrhistorisk forening

- Samarbeid med Fyrhistorisk forening om Fyrhistorisk seminar i 2020.
- Kystverkmusea arrangerte i samarbeid med Norsk fyrhistorisk forening "Jubileumsseminar på Hitra og Sula fyr" i slutten av mars.
- Samarbeid om å implementere tekst og bilder fra utgivelsen «Norske fyrstasjoner – besøksfyr langs hele kysten» på www.fyr.no for å lage en nasjonal oversikt over besøks- og overnattingsmuligheter på norske fyrstasjoner.

Kystens veivisere

Fagrådet er redaksjon for skriftserien Kystens veivisere. I 2019 utga musea boka «Norske fyrstasjoner – besøksfyr langs hele kysten». Forfatter er Per Roger Lauritzen. Simen Lunøe Pihl hadde det redaksjonelle hovedansvaret. Boka ble trykket i 1500 eksemplar, inneholder 322 sider, har mer enn 400 bilder og omtaler 226 fyrstasjoner som har vært bemannet. 126 av disse har en eller annen besøksfunksjon og får ekstra omtale.

Tiltak Lindesnes fyrmuseum

- I Den kulturelle skolesekken ble museet besøkt av ca. 2600 elever fra fylkets 7. klasser.
- Fyrmuseet hadde gjennom året jevnlige besøk av en lokal barnehage og skapte undervisningsopplegg for dem.
- Det har vært et jevnt trykk av ulike grupper gjennom året og museet tilbyr forskjellige "pakker".
- I hele sommer hadde museet jevnlig besøk av cruisepassasjerer.
- I juli arrangerte museet temaomvisninger hver eneste dag.
- Arbeid med informasjon om LOS300, blant annet på tokt med M/S Gamle Oksøy.

Tiltak Tungenes fyr

- 12 konserter på Tungenes fyr i 2019. Åtte av disse trakk fullt hus.
- Undervisningsopplegg gjennomført i 2019: Navigasjon - tre klasser. DKS-opplegg for Rennesøy kommune på Fjøløy fyr - tre klasser. Randaberg under andre verdskrig – 6 klasser. Dyr og planter i fjæra- sju klasser
- Krigshistorisk vandring den 7. april.
- Åpnet fotoutstillinga "Norske fyr" av fotograf Rune Nylund-Larsen i juni.
- Fyrforedrag for Hinna pensjonistforening 28. august.
- Åpen dag motorgruppa 1. september

Tiltak Dalsfjord fyrmuseum

- Formidling DKS "Flåværleia". 6. trinnet ved Herøy kystmuseum. 13-16. mai.
- Formidling DKS "Flåværleia". For 10. trinnet ved Herøy kystmuseum. 10-13. september.
- Foredrag "Statlege forvaltingsplanar på freda fyrstasjonar" Fyrhistorisk seminar, Sandstø 29. februar
- Foredrag "10 år med Kystverkmusea" Innlegg Ulstein pensjonistlag. Ulsteinvik.
- Foredrag "All verdens fyr" Alnes fyr i forbindelse med verdens fyrdag.
  Seminar av Norsk fyrhistorisk forening 17-18. august.
- Nettutstilling "Fyrstasjoner i Finnmark". Bidratt med tekst og bilder.
- Utstilling "Losutstilling Godøy kystmuseum", Ny lokal utstilling Godøy kystmuseum.
- Utstilling "Runde fyr". Første del «Fyrprotretter» er montert. Samarbeid med Kystverket
- Skilt "Høgsteinen fyr". Skrive tekst og montert skilt på Høgsteinene fyr.

Tiltak Museum Nord

- Kystens dag arrangert 9. juni med 400 besøkende.
- Arrangement 12. og 13. Oktober: Skrei Convention festival. Åpne dager med formidling og aktiviteter på Lofotmuseet, Galleri Espolin og Lofotakvariet. 600 besøkende.
- Museum Nord arrangerte Skrei Convention Konferansen 14. Og 15. Oktober i Kabelvåg. Fagkonferanse med internasjonale foredragsholdere og gjester knyttet til prosjektet Skrei Convention som er finansiert av EU Creative Europe.
- Lofotmuseet gjennomførte DKS opplegg for 7. trinn i Vågan kommune 28.-31. Oktober.
- Oppgradering av utstillingene på Andøymuseet og tilbud om flere omvisninger i fyrtårnet.
- Deltakelse og formidling på Gamle Oksøy på Forbundet Kystens stevne i juli, og deretter seilas nordover for å møte lokale arrangører til losjubileet.

Tiltak MKGF

- Digitalutstilling "Fyrstasjoner i Finnmark. 75-års jubileum for frigjøring og gjenreisning" er publisert på kystverkmusea.no
- Kalender "Slettnes fyr 2020"
- Temahefte og utstilling "75-års jubileum for frigjøring og gjenreisning av Gamvik"
- Søppelaksjon i Slettnes naturreservat i september. Fylkesmannen med Gamvik Museum, skoler i Gamvik kommune og Statens naturoppsyn.
- 18.september var det en direkte sending fra Slettnes fyr på NRK1, Norge nå.
- Kystens dag. I år er det 5.-7.klasse i Berlevåg.
- Formidlingsprosjektet Bædi og Børdi, en museumsapp for barn.
- Berlevågkalender med historiske bilder og rikelig tekst (for 2020).
- Åpning av utstilling om Ellisif Wessel (innleid av Varanger museum) under Sommer i Berlevåg
- Skilt for kulturminner knyttet til labyrinter, sjamanring og graver i Kvitnes og Store Molvik.

FORNYING

Felles tiltak

Havn – studietur og befaringer
I forbindelse med prosjektene Havn 2018-2019 og Los 2019-2020 gjennomførte fagrådet en studietur til Nederland for å lære mer om internasjonal skipsfart og bli kjent med en av verdens største havner, Rotterdam. Under studieturen ble de maritime museene i Rotterdam og Amsterdam også besøkt.

Nettbaserte fagrådsmøter
Fagrådet har stadig oftere møter på nettbaserte løsninger fremfor fysiske møter. I 2019 ble det gjennomført fem fagrådsmøter på nett.

Flagg
Etter skisse fra Svetlana Voronkova har Kystverkmusea produsert et flagg som har vært i bruk på MS Gamle Oksøy og avdelingene.

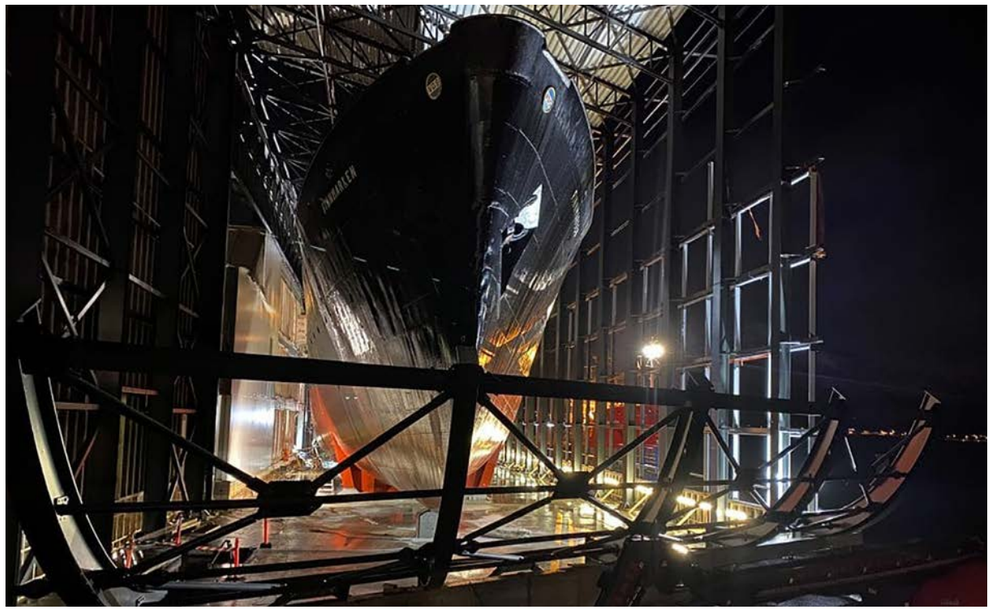

Tiltak Lindesnes fyrmuseum
- Museet ansatte Vibeke Vigmostad i stillingen som administrasjonskoordinator. Hun begynte i oktober.
- Lærling i reiseliv Thea Jåvold begynte i juni.
- Et sesongteam har hatt ansvar for driften i sommerhalvåret.
- Museets nettbutikk er i gang.

Tiltak Tungenes fyr
- Klargjort Sjøbruksmuseet for visningssenter.
- Arbeidet med å legge nytt bredbånd og ny vann- og kloakkledning til Tungenes startet i desember 2019.

Tiltak Dalsfjord fyrmuseum
- Omorganisering og konsolidering. Fra 01.09.2019 heter museet Musea på Sunnmøre (Mupsu). Museet omfatter også Kulturkvaralet i Ålesund og Folkemusikkarkivet.
- Musea på Sunnmøre planlegger ny utstilling på Fiskerimuseet i Ålesund.

Tiltak Museum Nord
- Museum Nord har ansatt Anne Lise Fløttum som ny avdelingsdirektør for Skrei/avdeling Vågan.
- Museum Nord søkte KUD om statstilskudd til SKREI Lofoten, men fikk ikke tilskudd denne gang.
- Byggestart for vernebygget til det nye Hurtigrutemuseet.
- Museum Nord fikk 10 millioner kroner til utvikling av det nye Hurtigrutemuseet fra Samfunnsløftet-Sparebank 1 Nord Norge Fondet.
- Utvikling av nye utstillinger til Hurtigrutemuseet i samarbeid med firmaene Bright og Kvorning.
- Skrei Convention; prosjekt finansiert av EU Creative Europe. Samarbeid mellom Museum Nord, CERS Italia og Maritime Museum of Ílhavo, Portugal. Prosjektet handler om handel med og bruk av tørrfisk og saltfisk. Skrei Convention Konferanse
- Lofotmuseet ble sertifisert som Miljøfyrtårn i 2019.

Tiltak MKGF
- Utviklingsprosjekt i samarbeid med museet i Siglufjørdur på Island tildelt støtte fra NORA. Mål: Utveksle erfaringer, kunnskaper og ideer om kulturarvens rolle i turismen. Utvikle felles utstilling med fokus på migrasjon i norsk-islandsk fiskerihistorie.
- Søknad om fartøyvernmidler til ekspedisjonsfartøyet "Gamvik" utarbeidet i samråd med Nord-norsk fartøyvernsenter. Søknaden ble sendt til stiftelsen UNI og Riksantikvaren.
- Utvikling av norsk-russisk kultursamarbeid i nordområdene 2018 – 2020. Målsetning om å bygge nettverk og møteplasser, med fokus på formidling av kysthistorie og bærekraftig utvikling. Flere utstillinger.

FORANKRING

Felles tiltak

Oppfølging av landsverneplanen
Kystverket har tatt initiativ til skilting av freda anlegg i landsverneplanen. Fagrådet deltar i dette formidling-stiltaket som ble startet opp i 2018 og fortsetter videre i 2020.

LOS300
Kystverkmusea samarbeider med Kystverket om gjennomføringen av Losjubileet "LOS300".

Publikumsforespørsler
Fagrådet opplever en økning i forespørsler fra folk som vil vite mer om fyr-, los- og havnehistorie. Mange ønsker informasjon om slektninger med tjenestetid i de tre tidligere etatene som nå utgjør Kystverket. Det er også forespørsler etter foto fra samlingene som er tilgjengelige for publikum på Digitalt Museum. Fagrådet svarer etter beste evne med støtte av tilgjengelige kilder.

Tokt
Museumsskipet M/S Gamle Oksøy har vært på tokt nordover til og med Stokmarknes. Fartøyet deltok også ved Forbundet KYSTEN's landsstevne i Trondheim med åpent skip og informasjonsmøte om LOS300. Fartøyet var blant annet også med på Skalldyrfestivalen i Mandal, og fungerte som som logiskip og debattarena under Arendalsuka.

Tiltak Lindesnes fyrmuseum
- Deltatt på Sjømatfestivalen i Mandal
- Hatt innledende møte med entusiaster om Markøy fyr.
- Besvart forespørsler fra etaten og privatpersoner.
- Deltatt på leietakertreff med Kystverket SørØst
- Deltatt i møte om gjenreisning av sjøbu på Ryvingen fyr.
- Utført sortering / opprydning i eldre arkiv ved losstasjonen i Kristiansand.

Tiltak Tungenes fyr
- Besvart forespørsler fra etaten og privatpersoner om loshistorie.
- Deltok (med tale) på Utsira fyrs 175 års-jubileum i august.

Tiltak Dalsfjord fyrmuseum
- Oppfølging av spørsmål og materiale til Kystverket. I 2019 har mange av henvendelsene omhandlet fyrlykter og fyrhistorie.
- Forvaltningsplan for fredete fyrstasjoner. Gjennomført synfaring av Terningen fyr, Stavenes fyr og Erkna fyr sammen med Kystverket.
- Samarbeid med Kystverket ang. utstilling på Runde fyr. Felles befaring og montering av fyrportretter.
- Tekst og bilde til fyrutstilling hos det japanske fyrvesen.

Tiltak Museum Nord
- Besvart forespørsler fra etaten og privatpersoner om fyr- og havnehistorie.
  Bidrag til flere kommunale kulturminneplaner.
- Dialog med etaten om LOS300, særlig Losstasjonen i Lødingen.
- Samarbeid i nettverk og med frivillige organisasjoner.

Tiltak MGKF
- Fortsette samarbeidet med regionskontoret i Kystverket når det gjelder forvaltning og formidling ved anleggene.
- Videreføre samarbeidet med Norsk fyrhistorisk forening.
- Samarbeide med lokale nettverk, frivillige organisasjoner og næringsaktører.

Årshjul 2019

NÅR	HVA	OM	HVOR
21.01.	Fagrådsmøte	Årsrapport/Handlingsplan	Volda
22.-23.01.	Skriveseminar Los	forsking Los 2020	Volda
24.-25.01.	Fiskeri og kystkultur	Nettverkssamling	Oslo
05.02.	Direktørmøte	Årsrapport 2018/Handlingsplan/Søknad 2020	Gardermoen
01.03.	Frist	Rapportering og søknader til Kystverket	
18.-22.03.	Studietur	Havn, los, sjøfart	Nederland
19.03.	Fagrådsmøte	Fellesprosjekt mm	Brielle (NL)
29.-31.03.	Jubileumsseminar	Norsk fyrhistorisk forening	Hitra, Frøya,Sula
02.-04.04.	Årsmøte	Museumsforbundet	Haugesund
26.04.	Fagrådsmøte		Nettmøte
17.-19.06.	Fagråd- og Direktørmøte	Halvårsrapport. Los 2020 og LOS300	Rogaland
02.-30.07.	Tokt og landsmøte	Tokt Gamle Oksøy. Møte med Kysten. LOS300	Trondheim
12.-16.08.	Arendalsuka		Arendal
13.-17.09.	Tokt med Gamle Oksøy	LOS300	SørØst
12.09.	Fagrådsmøte	KVM	Nettmøte
20.09.	Prosjektmøte Kystverket	LOS300	Nettmøte
27.-29.09.	Nettverkssamling	Fiskeri- og kystkultur	Rørvik
Oktober	Bokutgivelse	"Norske fyrstasjoner – besøksfyr langs hele kysten"	
13.11.	Fagrådsmøte		Nettmøte
20-21.11.	Fagråd- og Direktørmøte	Rapportering, Handlingsplan mm	Ålesund
22.11.	Møte med Kystverket	LOS300	Ålesund
11.12.	Fagrådsmøte	LOS300	Nettmøte

komunik.no

KYSTVERKMUSEA

Lindesnes | Jæren | Sunnmøre | Lofoten | Finnmark